

Minister kultúry SR Marek Mad'arič udelil 17. mája 2012 pri príležitosti Medzinárodného dňa múzeí Cenu Andreja Kmeťa

PIŠŤTOVEJ Irene, PhDr., CSc. - Za celoživotný prínos do oblasti skúmania, uchovávania a prezentácie kultúrneho dedičstva

BARÁTHOVEJ Nore, PhDr. - Za celoživotnú prácu a výsledky dosiahnuté vo vednom odbore história

BODOROVEJ Oľge, PhDr. - Za celoživotnú odbornú prácu v múzejníctve a v oblasti etnológie

SLAVKOVSKÉMU Petrovi, PhDr., DrSc. - Za celoživotnú odbornú prácu v oblasti etnológie a výsledky dosiahnuté výskumom tradičnej ľudovej kultúry

LEŠČÁKOVI Milanovi, Prof., PhDr., CSc. - Za celoživotnú prácu a výsledky dosiahnuté v oblasti folkloristiky

MLYNKOVI Ladislavovi, doc., PhDr., CSc. - In memoriam za významné zásluhy pri ochrane kultúrneho dedičstva a rozvoji vedného odboru muzeológia

• **PIŠŤTOVÁ Irena, PhDr., CSc.** - Svojou systematickou prácou v oblasti múzejníctva a histórie umenia sa zaradila medzi výrazné osobnosti a prirodzené vedecké authority najmä v oblasti historického skla, majoliky a ľudového umenia. Osobitnú pozornosť venovala problematike ľudových malieb na skle. Svojou celoživotnou aktivitou sa aktívne zasadila o rozvoj, ochranu, uchovanie a využívanie kultúrneho dedičstva SR. Ako kurátorka a dlhoročná vedúca oddelenia dejín umenia Historického múzea SNM v Bratislave pripravila viacero výnimočných výstav určených pre domáce múzeá a aj pre zahraničie. Je tiež autorkou niekoľkých scenárov dokumentárnych filmov o ľudových tvorcoch. Rozsiahla je jej publikačná činnosť, je autorkou početných kníh, štúdií a odborných statí, medzi ktorými sú aktuálnym prínosom tri nedávno ukončené monografie pre vydavateľstvo ÚEUV.

• **BARÁTHOVÁ Nora, PhDr.** – Patrí medzi najvýznamnejších slovenských historikov so zameraním na Spiš. Je autorkou mnohých samostatných odborných prác z vedného odboru história a aj autorkou štúdií z oblasti stredovekej a novej histórie, literárnej histórie, etnografie, numizmatiky. Vďaka jej pracovnému zariadeniu a nebývalému záujmu o históriu Spiša sa podarilo získať nespočetné množstvo vzácnych zbierkových predmetov do zbierkového fondu múzea v Kežmarku – z oblasti histórie, národopisu, umeleckej histórie, numizmatiky, faleristiky. Tieto predmety aj odborne spracovávala a výsledky svojich bádání publikovala v odbornej tlači. Je autorkou libriet a scenárov prevažnej väčšiny expozícií na Kežmarskom hrade. Je známa nielen ako vynikajúca historička, ale aj ako spisovateľka, ktorá svoje historické poznatky pretransformovala do beletrie. Historické témy, ktoré počas svojho života spracovávala, sa v niekoľkých prípadoch stali námetmi pre scenáre na filmové, divadelné a rozhlasové predstavenia.

• **BODOROVÁ Oľga, PhDr.** – Pôsobí v oblasti múzejníctva nepretržite 37 rokov. Jej ťažiskovou témou sa stalo hrnčiarstvo, resp. keramika, najmä z produkcie remeselníkov Gemera-Malohontu, ktorého sa stala bezpochyby najväčšou znalkyňou a najvýraznejšou propagátorkou. Výsledkom tohto záujmu sú mimoriadne bohaté zbierky keramiky v zbierkovom fonde Gemersko-malohontského múzea v Rimavskej Sobote, ale i množstvo článkov a štúdií publikovaných k tejto téme. Osobitnú pozornosť venovala dokumentácii duchovnej a materiálnej kultúry rómskeho etnika. Dokumentácia rómskej kultúry je aj vďaka jej úsiliu od roku 1996 špecializáciou Gemersko-malohontského múzea. Viaceré výstavy, na ktorých sa ako autorka, resp. komisárka podieľala, či už s etnologickou a historickou

tematikou alebo problematikou rómskej kultúry, boli okrem múzeí v Slovenskej republike prezentované aj v Chorvátsku, Maďarsku a Česku.

- **SLAVKOVSKÝ Peter, PhDr., DrSc.** - Výsledkami svojej vedeckej i organizačnej práce výrazne prispel k tomu, že etnológia na Slovensku pripravila a publikovala na konci 20. storočia zásadné diela, ktoré uzavreli jednu etapu štúdia tradičnej ľudovej kultúry Slovenska. Patrí v súčasnosti medzi vrcholových odborníkov v etnológii na Slovensku. Centrálnou témou jeho celoživotného bádania sa stal najmä výskum tradičnej agrárnej kultúry Slovenska. Nezaujímala ho len jej materiálna alebo technologická stránka. Rovnako sa zaoberal sociálnymi a kultúrnymi súvislosťami agrárnej kultúry. Významnú časť svojich výskumov tiež venoval medzietnickým vzťahom najmä v agrárnej kultúre. Svoje terénne výskumy realizoval okrem Slovenska aj v prostredí slovenských menšín žijúcich v štátoch strednej a južnej Európy. Autorsky i organizačne sa podieľal na príprave a realizácii najvýznamnejších vedeckých projektov etnológie, ktoré sa riešili v poslednej štvrtine 20. storočia. Dôležitú časť jeho vedecko-aplikačnej činnosti predstavovala v ostatných rokoch príprava námetov, scenárov a realizácia výstav najmä pre Slovenské národné múzeum v Bratislave a v Martine.

- **LEŠČÁK Milan, Prof., PhDr., CSc.** – Špecializuje sa na slovesnú folkloristiku, dejiny a teóriu folkloristiky, problémy folklorizmu, vzťah literatúry a folklóru, európsky folklór a folkloristiku. Je garantom projektu Encyklopédia scénického folklorizmu na Slovensku. Publikoval vyše sto vedeckých štúdií a článkov, v ktorých sa venoval teoretickým a metodologickým problémom folkloristiky, súčasnému stavu folklóru – ekológii folklóru, dejinám vedy, jednotlivým osobnostiam (P. Dobšinský, A. Melicherčík, P. Bogatyriov). Dôraz kladie na komplexnosť výskumu, a to tak v zmysle časovom, ako aj v predmete bádania so zameraním nie iba na tradičný folklór, ale aj na jeho druhú existenciu, folklorizmus, jeho funkcie a nové formy v súčasnosti. Venoval sa otázkam sekundárnej existencie folklóru a jeho uvádzania na scénu. Je zakladateľom a spoluorganizátorom súťaže Etnofilm Čadca, kde bol aj členom prípravného výboru a predsedom poroty. Celé spektrum jeho aktivít ho stavia medzi najvýznamnejšie osobnosti slovenskej folkloristiky a etnografie.

- **MLYNKA Ladislav, doc., PhDr., CSc.** *IN MEMORIAM* - Popredný slovenský vedec – etnograf a muzeológ pôsobil ako etnograf a vedecký pracovník pre oblasť kultúrneho dedičstva a múzejníctva vo viacerých štátnych organizáciách. V minulosti pôsobil v Pamiatkovom úrade SR, v Muzeologickom ústave Slovenského národného múzea v Bratislave, na Katedre etnológie a kultúrnej antropológie Filozofickej fakulty UK v Bratislave. Od roku 1996 bol garantom študijného programu muzeológie na Filozofickej fakulte UK, ako prvého programu muzeológie na Slovensku. Patril medzi európske vedecké špičky v oblasti mlynárstva, tradičnej kultúry regiónov Slovenska, viacerých obcí, miest a lokalít na Slovensku. Veľká časť jeho diel je citovaná v slovenských i európskych odborných encyklopédiách, slovníkoch, monografiách. V posledných rokoch sa zaoberal ekologickými aspektmi ochrany historických sídiel, ich kultúrnou a duchovnou dimenziou a pamiatkami ako prvkami štruktúry sídla a jeho identity. V oblasti výskumu materiálnej kultúry sa venoval najmä problematike existencie remesla a ľudovej výroby v tradičnom vidieckom prostredí v jeho historických, ale hlavne sociálnych, duchovných a civilizačných súvislostiach a vo väzbe na spoločensko-politické zmeny v priebehu 20. storočia. Zomrel 27. 11. 2010.